

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház. I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Szintársulatunk.

Lapunk legutóbbi számában szóvá tettük azt a névsort, melyet Pesti Ihsz Lajos, a szabadka-bajai színház igazgatója a szabadkai színügyi bizottságnak bemutatott. Felemlítettük azt is, hogy a szabadkai színügyi bizottság a névsort nem fogadta el és új névsor beküldését követelte, ami azt jelenti, hogy *Szabadkára* másik, nagyobb és jobb szintársulatnak kell bevonulni. De mi lesz velünk? Ki védi, óvja a mi érdekeinket? Vagy a mi pénzünk ölomból van, hogy azért nem kívánhatunk jó társulatot és előadást? Vagy bennünket olyan kevés művelteknek tartanak, hogy nekünk — úgy vélik — beadhatnak mindent, amit akarnak?

Csak egy pillantást kell vetnünk a névsorra és látjuk, hogy Pesti úr lassan, de biztosan szállítja le társulatának színvonalát. Az első évben énekesnői voltak: Szögyi, Gerlaci, Kállay, Kornai és mellettük Simon. A másod évben Gerlaci, Némethné, Kállay, Sziklai és segítőül Szabados, Simon. Ez évben Gerlaci és Némethné elégszen ki bennünket ezen a téren, mert Szabadost és Simont, minden kitünő kvalitásaikkal mellett sem lehet énekesnőknek acceptálni. Hát azt hiszi az igazgató úr, hogy ilyen élvezetek után áhitozik a bajai közönség? Ezzel akarja a bajai operettért vágyódó publikum igényeit kielégíteni?

Volt idő, amikor a drámai szakon minden szerepkör fényesen volt betöltve. Az idén Simon Mariska legyen az anyaszínész. Valóban komikus és mucsai tempo.

A férfi szereplők névsorát végig tekintve úgy látjuk, hogy a szintársulat hasonlít egyben a budapesti „Nemzeti Színház”-hoz. Abban tudniillik, hogy nincs komikusok, Németh János egyike a legjobb komikusoknak, akiket ismerünk, Ujvári azonban

csak tehetséges kezdő. De ha el is fogadjuk ezeket, aminthogy el is lehet őket fogadni, ki tölti be Rátkai és Szigethy helyét?

Az új szereplőkről nem szólnak, mert nem ismerjük őket és előlegezni nem akarunk nekik sem gáncsol, sem bizalmatlanságot, de bizalmat sem. Velük szemben várakozó álláspontot foglalunk el és várjuk bemutatkozásukat.

Ime, ilyen auspiciumok közt indulunk meg a jövő színi idény elé. Most érezzük azokat a hátrányokat, melyeket a könnyelműen megkötött színi szövetség nekünk terem. Féltünk mi előre a bekövetkezendőtől akkor, mikor a szövetség úgy határozott, hogy az első 3 évre Szabadka szerződött számunkra is társulatot. Láttuk mi már akkor is, hogy az igazgatónak a kötés szerint csak a szabadkai igényeket kell kielégíteni, velünk törődnie nem kell.

Különböznék nekünk úgy rémlik, hogy a Szabadkán benyújtott névsor tulajdonképpen nekünk szól és így azért nyújtották be, hogy mi azt higgyük, miszerint az a társulat, melyet Szabadkán bemutatnak papíron és nálunk személy szerint, az lesz a szabadkai társulat is, pedig a valóságban úgy lesz, mint volt tavaly is, hogy t. i.: a Bajáról kivonult társulat egy hét alatt átvedlik és Szabadkához méltó lesz.

Bennünket már így helybenhagyott egyszer Pesti igazgató úr, mi tehát tanultunk belőle és ígérjük, hogy ha a mi színügyi bizottságunk nem tudja rászorítani az igazgatót, hogy a teljes szabadkai társulattal vonuljon be, akkor a közönséghez fordulunk és izgatni fogunk a színigazgatót — de nem a színészek — ellen. Mert nem engedhetjük, hogy színi ügyünket, áldozatkész közönségünk színpártolását könnyelműen lönlökre tegyék.

Mi kimondtuk véleményünket és alkat nem ismerünk. Vagy lesz jó társulatunk

a Pesti Ihsz Lajos szintársulatával, vagy másé lesz. De rossz társulat itt egy hétnél tovább nem marad.

Lengyel Manó.

Helybeli és vidéki hírek.

Estély a Casinóban. Mindvégig fölötté kedélyes és szépen látogatott nyári multság volt e hó 18-án a bajai Casinóban, mely alkalommal egy kiválóan sikerült és igazán stilszerű hangverseny keretében ismét volt alkalmunk egynemely jeleit látni annak, hogy biz lehetne nálunk némi jóakarattal *zenei életet* teremteni, mert derék muzikusaink szakavatottak és munkára készek, csak ritkán akad vezető erő, ki őket együvé hozza. — És úgy gondoljuk, hogy ez a feladat a Casinóra van, ezen legelőkelőbb társaságunkra, melynek tagjai sorából igazán szép niveau álló muzikus-gárdát lehetne szervezni. — A mai estélyen *Csihás Flóra* és *Erdős Ella* urhölgyek, meg *Salgó László* és *Éber Sándor* urak gyönyörködtettek hangulatos előadásaikkal a hallgatóságot. *Csihás Flóra* (zongorán) és *Salgó László* (hegedűn) a „Hunyadi László” operából interpretáltak pécéket, őszinte tapsra ragadva a közönséget. *Erdős Ella* egy zene-ábrándot játszott el a zongorán színesen, nagy tetszést kelte. Közben *Bruck Aurél* ur szavalta el „A tanu” cz. költeményt Váraditól, köztetszesre.

Hangverseny után táncz volt, mely a késő reggeli órákig tartott el.

A jelenvolt hölgyeket a következőkben sikerült összeismernünk:

Asszonyok: Özv. Bartsch Samuné, Benkő Pálné, dr. Bernhardt Jánosné, Dr. Bruck Samuné, özv. Csihás Ferenczné, Eckert Istvánné, Fejes Juliska, Gregorievits Milutiné, Hárs Róbertné, dr. Hetényi Pálné, Hübnér Józsefné, dr. Koller Imréné, Kubinszkykné, özv. Latinovich Gyuláné, dr. Makray Lászlóné, Melles Károlyné, özv. Michits Józsefné, Mihályffy Ferencné, Scharpf Elekne, Scheibner Gyuláné, Somogyi Emilné, Szaday Kálmánné, Szücs Ödönne, Szücs Mihályné, Tomcsányi Sándorné, Willmann Jánosné.

Leányok: Bartsch Juliska, Bodrogi Leona (Szabadka), Csihás Flóra, Drescher Ella, Erdős Ella, Heimann Ella (Bpest.), Kobilas Zsófia (Lugos), Kubinszky Stefike, Mihályffy Pöre, Rausch Adrienne (Hódság), Scheibner Aranka, Szaday Blanka, Szücs Margit, Tomcsányi Ilonka.

TÁRCZA.

Nyáráji álom.

A „BAJAI HIRLAP” EREDETI TÁRCZÁJA.

Irta: Idem.

I.

A kis leány oda kuporgott a nénye mellé, tágra nyílt szemekkel bámulta, mily gyorsan suhan annak kezében a tü, ujjacskaif titkon, kedvtelve simogattak a csillogó, fehér, fényes selymet, amely körülöfolyta a szóltanul dolgozó leányt. Lopva kémlelte a nénye arcát, de azon a halvány arczon semmi biztatót nem láthatott, pedig úgy szeretett volna csevegni, Istenem, oly nagyon, nyelvecskéje sehogysen tudott a hallgatásba belenyugodni.

„Mártha néni, — kezdte hizelegve —, ne légy oly szomorú, hiszen olyan szép ruhád lesz és milyen szép leszel majd benne”, — tette hozzá mély meggyőződéssel és igen elsodálkozott, hogy a nénye ennek sem örül. Pedig őt is ezzel szokták vigasztalni, ha sir és ő el is hallgat ilyenkor és örül, de hát Mártha néni szófogatatlan, a mama is mondta tegnap.

„Igen, ezt mondta a mama, — kezdte ismét bizonytalan hangon —, én hallottam, tudod Mártha néni, ott ültem a sarokban és nem tudta a mama, hogy ott vagyok, különben kikergetett volna. Azt is hallottam, hogy milyen jó lesz neked, ha Elek bácsi elvesz, nem kell több ruhát sem varrni, meg 4 frtos kalapokat sem fogsz hordani. És ez nagyon jó lesz, ugy-e Mártha néni? Én nem is tudom, miért sirtál te oly nagyon és miért mond-

tad, hogy ez az élet gyehenna lesz? Mondd, Mártha néni, mi az a gyehenna?”

A fiatal leány ijedten ejtő ki kezéből munkáját, s rémülten tapasztotta be a kis leány csacosgó száját.

„Csútt, Klárka, menj szépen aludni, — mondta neki —, szomorúan simogatta meg a gyerek fűrtős fejét. Minek azt neked tudni!”

A kis leány megszeppenve, busan sompolygott ágyaeskájához, a párnak közül is kűzködvé és egészen elámulva látta, hogy mint tisztítja ez el magától azt a suhogó, habos selyem tömeget, amiben pedig majd olyan szép lesz, finom; előkelő mennyasszony, ahogy a mama mondta. Oh, ez a Mártha néni!

A kis szoba nyitott ablakán át fölhallatszott még ide a harmadik emeletre is a főváros esti életének zürzavaros hangja. Mintha a fűstös, kormos levegő helyett balszamos illatot hajtana erre fel a szellő, talán ez bágyasztja úgy el őt, a munkától amugy is kimerülve, ez teszi oly ölmönhézzé tagjait. Pedig le akar menni az utcára, végig kőborolni, elgyalogolni azokat a sötét gondolatokat, melyek az agyán keresztül szántanak.

Igen, le megy sétálni. A köpenye ott lóg a fogason, ott van a 4 frtos kalapja is, amelyet nem sokára föleserél majd egy drágaért, finomért és a melyet oly szívesen viselne pedig továbbra is, mert ezzel az olesó kalappal, a még olesóbb ruhák varrásával egy édes emléket temet el, egy féltve őrzött arczot szakít ki szívéből, ami pedig már mélyen, nagyon mélyen bevésődött oda . . .

II.

Már lent is van! Elvegyül az emberáradatba.

amely sodorja őt magával és ő megy czéltalanul, gondolkodás nélkül . . . Az utja ott vezet el a redakezió mellett, a szemé oda tapad a lefüggőnyözött ablakokra, mintha át akarna azokon haladni, hogy valamelyik asztal mellett megkeressen valakit . . .

Tűnődve áll meg a sarkon és bele ütközik egy hirdelen beforduló urba.

„Pardon”, — mormogja a férfi, kalapját könnyedén megérintve és egy futó pillantást vet a leányra.

Megrezenve áll meg előtte.

„Mártha — mondja fojtott hangon —, maga az csakugyan?”

„Én, mondja ez csendesesen és a szemét felve emeli föl a férfi csodálkozó arczába.

„Egyedül?” kérdi ez és kutatva tekint körül. Mártha bólintott.

„Igen, — válaszolta egyszerűen —, sétára indultam!”

A fiatalember szó nélkül karjára fűzi és ő vonakodás nélkül megy vele, oda simul a karjára és egészen természetesen találja, hogy most ők ketten, akiknek pedig valójában immár semmi közük egymáshoz, kart-karba öltve sétálnak!

Behunyja a szemét, boldogan hallgatja a fiu szavait, az értelmét nem is tudja, csak a hangját hallja, ennek a zenéjét szívja be mohón szomszjas lelke.

Néha fölkap egy-egy szót, ami visszhangot ad az ő szívében is, szerelem, — szenvedés, — eldobott boldogság, — szülői kényszer, — a sivár jövő bizonyos boldogtalansága . . .

Rábólint gépileg a fejével, göresösen megszorítja a kezét, mely az övét fogva tartja . . . Egy jókedvű társaság került elibük.

Érseki adomány a bajai iskolánénéknak. A héten hivatalosan is megérkeztek immár multkorai hírünket, hogy Császka György kalocsai érsek a bajai Miaszszonyunkról nevezett nénék vezetése alatt álló leányiskolában párhuzamos osztályok felállítására céljaira 32 ezer koronát adományozott.

Értekezlet a lökerten. A lökerti reformálásnak megbeszélése tárgyában értekezlet volt mult vasárnap a lökerten. A felszólalások sorát *Drescher* Béla polg. isk. tanár nyitotta meg, ki hosszabb exozében rendre bírálta alá veszi azon javaslatokat, a melyek a lökerti reformálása érdekében a helyi sajtóban fölmerültek. Véleménye szerint ezen javaslatok egyike sem fogadható el, hanem a maga részéről azt tanácsolja, hogy lépjen érintkezésbe a lökerti helybeli összes társaságokkal oly czélból, hogy ezek tagjai bizonyos csekély járulékok lefizetése ellenében egyuttal a lökerti tagjaivá is lehessenek.

Dr. Lemberger Armin nem partolja a felvetett eszmét, mert annak gyakorlati keresztülvitele nagyon mélyen belenyúl az egyes egyetlek beszervezetébe és mert, bármennyire óhajlja a maga részéről is az elküldött társadalmi elemek összefordítását, mégsem hiszi, hogy ez az egész vonalon keresztülvihető legyen. *Bodrogfi* Gyula, *Ledniczky* Ipoly, *id. Reich* Vilmos és többek hozzájárulása után az értekezlet *Drescher* Béla eszméjét magáévá teszi és elhatározza, hogy annak megvalósítása érdekében átiratot intéz a társaságok elnökeihez.

Végül *Somogyi* Emil terjesztett elő egy igen elrevaló indítványt, hogy a főgimnázium VII. és a tanítóképezde IV. oszt. növendékei a vallás- és közoktatásügyi és a honvédelmi miniszterektől kérendő segély ellenében hétköznapokon a lökerti löterét használhassák.

Megyei tanitógyűlés. Az Országos izraelita tanitógyűlés „*Bács-Bodrog Megyei Fiókköre*” 1902. július hó 2-án, d. e. 9 órakor Újvidéken, a Lövészkerben körülést tart, melynek napirendjén a következő tárgyak szerepelnek: I. 1/29 órakor: Istentisztelet a templomban. II. 9 órakor: 1. Előki megnyitót, mondja *Erdős* Jakab bajai igazgató, elnök. 2. Gyakorlati tanítás, tartja *Szántó* Edéné a szabadkai áll. tanítóképző r. tanítóje és gyakorló iskolájának vezetője. 3. A gyermek hibáiról. Előadja *Fürst* Salamon újvidéki tanító. 4. Magyar-zsidó ifjúsági irodalom, előadja *Lengyel* Manó bajai tanító. 5. Esetleges indítványok, melyek július hó 1-én a jegyzőnek írásban átadatnak. 6. A jövő ülés helyének kitűzése. Július hó 1-én este összejövetel. 2-án d. u. kirándulás Kameniczára. Mindazok, kik a gyűlésen részt akarnak venni, sziveskedjenek ezen szándékukat legkésőbb folyó hó 25-ig *Csernyei* Mór igazgató úrnál (Újvidék) bejelenteni. A fiókkör tagjait kéri, sziveskedjenek a jövő (1905. évi) ülés helyére nézve érdeklődni és javaslataikat a jegyzővel közölni.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Beyer* József paedagogiumot végzett tanárt, bajai földinket, a helybeli tanítóképző segédtanárává kinevezte.

Új iparhatósági biztos az ipartestületben. *Dr. Fehér* Lőrincz leköszönése folytán, a bajai ipartestületben a megüresedett iparhatósági biztos állás *Buday* István városi irodatiszttal töltetett be a héten.

Az ipartestület köréből. A bajai ipartestület 1903. június 21-én délelőtt 9 órakor adja át ünne-

pélyes beszéd mellett *Spitzer* Mór és *Ludvay* Antal iparos segédének az Országos Ipartestület kiténtető ezüst érmeit, a mely ünnepélyen a közönség is részt vehet. — Az ipartestületi előjáróság.

Új jogtudor. *Fehérváry* Dezső ügyvédjelöltet tegnapi avatták a kolozsvári tudomány-egyetemen jogi doktorrá.

A bajai izr. polgári iskola 25 éves jubileuma. A bajai izr. hitközség előjárósága és iskolaszéke f. évi június hó 28-án d. u. 4 órakor az iskola dísztermében évzáró díszünnepélyt tart és ez ünnepély keretén belül megüli a polgári fiúiskola 25 éves fennállását és abban *Erdős* Jakab igazgató 25 éves munkásságának fordulóját. Ezen ünnepélyre a nagyközönséget ezuton is meghívja a bajai izr. hitközség előjárósága és iskolaszéke.

Eljegyzés. *Trafikant* Károly bajai vendéglős f. hó 14-én jegyet váltott *Führer* Irén kisasszonnyal, *Führer* Mór ráczalmási kereskedő leányával.

Czélloveszet. Folyó évi június 14-én a lökerten tartott czellőveszet alkalmával történt 520 lövés; ezek közül volt 74 egyes, 72 kettős, 45 háromas és 7 négyes. Negyest lött *Eckert* István 3, *Bittermann* Károly 2, *Somogyi* Gyula, 2. Haromast lött *Eckert* István 15, *Bittermann* Károly 13, *Somogyi* Emil 7, *Somogyi* Gyula 4, *Gebhardt* Dezső 3, *Szász* Ottó 2 és *Goldreich* József 1.

Halálozás. Öszinte részvétellel adunk hirt arról, hogy *Hoffenreich* Károlyné szül. *Reich* Bella uró, *Hoffenreich* Károly volt bajai gyógyszerész neje, f. hó 18-án a Marillavölgyi fürdőn hosszabb szenvedés után ifjú életének 25-ik évében elhunyt. Az uró halála Baján, a hol általános rokonszenyvek örvendett, városzerte fájdalmas megilletődést keltett.

Schleicher contra Mocsányi. Abban a beesület-sértés perben, melyet *Schleicher* Antal helybeli mérnök, *Mocsányi* Károly budapesti műepítész ellen a budapesti kir. büntető járásbíróóság előtt folytatva tett azon alapon, mert *Mocsányi* Schleichert egy beadványban a kőházépítési munkák elvégzésére megbízhatatlannak nyilvánította és a melyben az elsőbíróóság *Mocsányi* Károlyt 250 korona pénzbüntetésre ítélte, a másodikbíróóság — mint értesülünk — felmentő ítéletet hozott.

Évzáró vizsgálatok. A bajai izr. iskolákban a vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg. *Vasárnap* 21-én d. e. a polgári fiúiskola hittani vizsgálja. *Hétfőn* 22-én d. e. IV. p. f. és IV. p. l., d. u. III. p. f. és III. p. l. Kedden 23-án d. e. II. p. f. és II. p. l., d. u. I. p. f. és I. p. l. *Szerdán* 24-én d. e. IV. el. d. u. III. el. *Csütörtök* 25-én d. e. II. el. d. u. I. el. *péntek* d. e. óvó. *Vasárnap* 28-án d. u. 4 órakor záróünnepély. A vizsgák d. e. 9 órakor és d. u. 3 1/2 órakor kezdődnek. A kézimunka kiállítás 22—25-ig bezárólag van nyitva.

A Bajai Kereskedő Ifjak Egylete köréből. A helybeli kereskedő ifjak egylete legutóbbi választmányi ülésén a megüresedett ellenőri állásra *Fein* Samu jegyző választatott meg; jegyző egyhangulag *Spitzer* Zoltán választmányi tag lett. — A választmány ezután elhatározta, hogy a nyár folyamán, részben a Czéllovesz Társulat, részben pedig saját alapja javára a Lövészkerben mulatságot rendez, mely alkalomra a társulattól elkéri a lökertet.

is, mert megállott, kezével fölemelte a leány arcát és bele nézett mélyen a szeméibe:

„Nem fogja-e sajnálni az elszalasztott jöletet, Mártha, kérdezte megindultan, — boldog lesz-e majd a régi, szerény viszonyok között?”

A leány ujjongva, örömprezeve szoritotta meg kezét, a szemé előtt fölűnt egy kétszobás, szerény lakás, 4 frtos, olesó kalapok, olesó ruhák, oh, de micsoda fényt, micsoda ragyogást sugároztak milderre azok a simogató, biztató szemek, minő véghetetlen kincsét halmozott össze szívében ez az érzés, amely ebből a fejeje hajló arezből kiragyogott . . .

III.

. . . Apró gyerekkacsók simogatták az alvó leány édesen mosolygó arcát, a kis leány nógató szavát hallotta: „Ébredj föl, Mártha néni!”

Kinyitotta az álomtól nehéz szemét, bámulya, értelmelenül járt körül tekintete. Hogy került ő egyszerre ide vissza?”

Ott állt előtte Klárka, vékony ingeekéjében dideregve és szemrehányóan mutatót a nyitott ablakra, meg a leány lábai előtt heverő öszegyűrt selyemszövetre.

„Össze tapostad ezt a szép, szép ruhát, — mondta majdnem sirva és az ablakot is nyitva hagytad, most kormos is lett! Istenem, Mártha néni, mit szól majd a mama?”

A leány lecsukta ujból a szemét, kétségbeesetten akarta visszaerőszakolni az álomot, visszavarazolni azoknak a szemeknek fényes ragyogását, azt a mérhetetlen kincsét az érzéseknek.

. . . Hiába . . . álom volt, elröppent . . .

Évzáró vizsga. A bajai ev. ref. elemi népiskolában az évzáró vizsgálatok f. hó 29-én d. e. fognak a templomban megtartatni, melyre a szülők, tanügybarátok és érdeklődők tisztelettel meghívotnak.

Ismételő oktatás. Alulírott néptanító többek felszólítása folytán, a nagy szünidőben a délelőtti órák alatt elemi iskolai tanulóknak iskolai tantárgyakból, valamint kezdőknek a hegedű és zongorából az ev. ref. iskola helyiségében (*Ferencz* u. 191. sz.) oktatást ad. Jelentkezősek július hó 5-ig fogadtatnak el. *Olácsy* György ev. ref. tanító.

Évzáró vizsga. A helybeli ág. hitv. evangélikus elemi népiskolában (illetve az ág. hitv. ev. templomban) ma délután 3 órakor tartja növendékeivel évzáró vizsgálatát *Bartal* Dezső tanító, melyre az érdeklődő közönséget ezuton hívja meg.

Egy szabadkai törvényszéki bíróból jogtanár. Külföldről meghívást kapott kir. törvényszékünk egyik bírója. Az eperjesi ág. h. ev. jogakadémiát főntartó testület egyhangu megállapodásával *Obetkó* Dezső drt, akit csak nemrég nevezett ki a király a szabadkai kir. törvényszék bírójává, meghívta a kereskedelmi és váltóügy, valamint a perjog rendes tanárának. *Obetkó* Dezső dr. örömmel enged a meghívónak és így az eperjesi jogakadémián tág tér nyílik majd szép képzettsége érvényesítésére.

Plébános beiktatás Felső-Szent-Ivánon. *Barich* Janos a Bajáról ujonnan kinevezett felső-szt.-iváni plébános f. hó 15-én foglalta el állását. Az intelligencia, a közs. előjárósággal elhatározta, hogy új lelkesítő ünnepélyes fogadtatásban fogja részesíteni. A templom előtti téren díszes diadalpakt készítettet nemzeti lobogókkal felekesítve. Az előjáróság reggel 9 órakor *Szedresy* Károly jegyző vezetésével, sok kocsis és lovas banderiumtól kíserve, kimentek a csávolyi határig, a hol bevárták a Bajáról jött új plébánost. Megerkezvén, a jegyző emelkedett hangu beszédben üdvözölte *Barich* Janost. Ezután a menet mozarazas és zene kísérettel a községbe érkezett, a diadalpaktun áthaladva a templom előtt megállott. A templom térsége telve volt néppel. A templom előtt leszállt kocsijáról. Templomba menet, utájában a fehérbe öltözött iskolás lányok virágokat szórtak, majd üdvözöltek és csinos csokrot nyújtottak át az ünnepeltnek. A templom ajtajában *Vinkler* Lenárd id. adminisztrátor várta, kinek kíséretében a templomba vonult s onnan rövid halálma és szép beszéd elmondása után a plébániára ment, hol az előjáróság, a tanító kar és a zsidó hitközség tisztelettel fogadta.

Dr. Hadzsy János temetése. A verbarzi kerületnek f. hó 13-án elhunyt országgyűlési képviselőjét, az egész megyében nagyon szeretett „csoda orvost” e hó 14-én délelőtt temették Topolyán óriási részvétel mellett. Temetésén az országos szabadelvű pártot, amely koszorút helyezett a ravatalra, *Latinovich* Geza képviselte. Ott voltak még *Schmauss* Endre Szabadka és Baja városok, *Latinovich* Pal Bács-megye főispánja, *Karácson* Gyula alispán, több képviselő, megyei főhivatnokok, a szabadkai tűzoltók *Wenzl* Lajos vezetése alatt, a kulai tűzoltóság, elárult kerületének küldöttsége és vagy 10.000 résztvevő.

Miniszteri rendelet a képeslevelezőlapok ügyében. A képeslevelezőlapok elárúsítása ügyében a kereskedelemügyi miniszter 69.744. sz. számú elvi jelentőségű rendeletével kimondotta, hogy a *dohánytörvények* levélpapírral, képes levelezőlappal s egyáltalán oly papírművekkel, melyek a dohányzás-hoz nem szükségesek, csak külön iparigazolvány alapján kereskedhetnek.

Egyházmegyei hírek. Az érseki hatóság a következő személyi változásokat rendelte el. Kaplám minőségben áthelyeztettek: *Csányi* István Ráczmiliticsről Bikityre, *Reich* József Bikityről Szabadka sz. Rókusha, *Jaszencovics* Gergely Szabadka sz. Rókushól Bajára, *Szendlbach* János Prigleviczaszentivánról Kulára, *Dallmann* Nándor Kuláról Prigleviczaszentivánra.

A halas—bácsalmás—rigyiczai h. é. vasút építése. Hosszú buzuvaona után immár gyorsan közeledik a megvalósulás felé ennek a vasutnak a kiépítése, mert a kereskedelemügyi miniszter az engedélyezés tárgyában a törvényjavaslatot benyújtotta a parlamentnek és az ideiglenes építési engedélyt az érdekeltség kérelmére megadta. Így tehát az építési munkálatok meg a javaslat törvényerőre emelkedése előtt megkezdhetők. A szabványos nyomtávval építendő 70.6 kilométerhosszu vasut építését *Gfrerer*, *Schoch* és *Grossmann* cég eszközíti a már véglegesen jóváhagyott tervek alapján. A megfélelőn atalakítandó és kibővítendő két csatlakozási állomáson, Halason és Rigyiczán kívül a következő 11 új állomás, rakodó-állomás és megállóhely lesz létesítendő: Kupolya, Fehértó, Fehérhalom, Jankovác, Melykut, Rudics, Madarászpuszta, Bács-Madaras, Sanac-puszta, Katymár és Lengyel-puszta. A tényleges építési és üzletberendezési költségek 4.764.000 koronával vannak engedélyezve.

Gőzgépkelzői vizsgálatok. A gőzgépkelzők és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden ma d. e. 9 órakor fognak megtartatni.

Árucarnak a szabadkai pályaudvaron. A m. áll. v. pályaházában most árucarnokokat állítanak föl, amelyekben kizárólagosan csakis a magyar

Az urak nagyon bizonytalanul álltak a lábainkon, egyikök, aki a legjobban tapasztalhatta a föld forgását, szemtelen arroganciával állt a leány elé és bekémlelt kihívóan a kalapja alá. Hanem abban a pillanatban meghökkenve tántorodott hátra, a kinos meglepetés egy szempillantás alatt kiverte fejéből a bor gőzét, kizozanodott . . .

A leány megdermedten bámult rá, elfehéredett ajkai szinte hangtalanul ejtették ki e nevet: „Elek!”

„Hát valóban maga az Mártha, — szolt rekedten a férfi, alig akarva szeméinek himni, — maga, az én menyasszonyom, éjnek idején egyedül csatngol egy idegen emberrel! Szörnyűség! — esikorgatta össze fogait és öklöbe szorult kezét szikrázó szemekkel emelte a másikra.

„Hitvány gazember” — sziszegte, de a leány villámgyors, tiltó mozdulattal, védőleg tartá ez elé karjait.

„Ne próbálja sérteni” — csaltant föl a hangja keményen.

A fiatalember nyugodt mosolylyal hárítá el maga elől a leány karját, hideg megvételssel fordult a dühében toporzékoló ember felé: „Ön részeg, ittas emberrel pedig nem állok szóba!” Szorosabban fűzte magához a leányt és csendesen megindult vele előre.

És az ment vele.

Ment volna akkor is, ha bárhova vezetné is őt, vakon, szó nélkül; dermesztő hatása alatt állva még ennek a váratlan találkozásnak. Tisztán állt előtte, hogy a mi volt, annak vége, hogy senkije sincs ezen az emberen kívül, akinek az oldala mellett halad.

Valami ilyesféle foroghatott a férfi fejében

ipar termékeit szabad árulni. Eddigél csak három helyen volt ilyen árucarnok, a negyediket most készítik Szabadkán. Ez az árucarnok a jövő heten már meg is nyílik.

Az új városi törvény. A közigazgatási reformok során, melyek újabb életbe léptek, most a városi törvény revíziójára került a sor. Az új törvénytervezetet *Fascho Moys* Sándor dr. miniszteri tanácsos készíti s e szerint ezentúl egy-egy város közgyűlése a lakosság számának megfelelőleg legfőlegb 120 tagból állhat. A közgyűlés hatáskörét taxative sorolja fel a törvényjavaslat. A kisebb jelentőségű önkormányzati ügyeket kivészi a közgyűlés hatásköréből és a városi választmány közgyűlés kebeléből alakított testület, amely a közgyűlés és a tanács hatásköréből kivett ügyeket intézi el s előkészítő fóruma a közgyűlésnek. A közgyűlés elnöke a polgármester lesz. A főispáni állást a javaslat megszünteti. A polgármester nem tisztviselő lesz, hanem a közgyűlés a maga tagjai közül hat évre választja. A polgármestert állásában a király erősíti meg. Helyettese az alpolgármester (tanácsigazgató) lesz. Őt is a maga kebeléből három évre választja a közgyűlés. A közgyűlés határozatainak végrehajtója a tanács marad, élén a tanácsigazgatóval. A tanács tagjai lesznek az ügyosztályt vezető tanácsosok, a szakhivatalok főnökei s a törvényhatóság tagjainak sorából a közgyűlés meg hat tiszteleti tanácsost választ. A tanács tagjait a közgyűlés választja, a főorvost, főkapitányt és főmérnököt a tanács előterjesztésére a polgármester nevezi ki. A tanács vezetője a jövőben is a polgármester marad, de ő csak irányítani fogja a dolgokat. A tanács rendes elnöke a tanácsigazgató lesz. A hét bevásárolt bizottsági tagnak a porosz minta szerint egyenlő szavazati joga lesz a tanácsosokkal. Hogy a polgármester befolyását még inkább fokozza, megalkotta az angol rendszerű városi választmányt, amelynek ülései elé kerülnek a tanács által a közgyűlés számára előkészített ügyek s a közgyűlésnek a választmány tesz javaslatot. A közgyűlés jogkörét is nagy mértékben bővíti a javaslat. Számos olyan dologban, amelyet ma jóváhagyás végett a belügyminiszterhez kell fölterjeszteni, a közgyűlés jogerősen dönt. A szorosan vett közigazgatási ügyek közül azok, amelyekben a tanács ma mint elsőfokú fórum határoz, nagyrészt megmaradnak a tanács hatáskörében. A tanács semmiféle ügyben nem lesz fölébkezési fórum.

Olcsóbb lesz a telefon. Most már hitelesebb alakban jelentkezik a hír, hogy a telefondíjakat leszállítják. Régi óhajtas valósul meg ez által. A telefon amilyen fontos, szinte nélkülözhetelenné vált szerve a mai közlekedésnek, annyira drága. Pedig az állam az eddig tett számításunk szerint roppant kamatot kap a befektetett tőke után s a jövedelem természetesen fokozódna, ha a díjak leszállítása révén ugyszólván mindenkinek hozzáférhetővé tennék a telefont. Ugy látszik, ezzel a gondolatlall megbarátkoztak, akik e nagyszerű intézmény dolgát igazítják. Megbízható forrásból kapjuk a hírt, hogy a telefonárakat legközelebb ország-szerte leszállítják s a kereskedelemügyi miniszteriumban már el is készítették az erre vonatkozó tervezetet. E szerint a telefonért havonként a mostani 10 kor. helyett 5 kor. kell fizetni. Hivatalok, testületek ennek is felét — tehát 2 kor. 50 fil. — fizetik, ezenkívül mérsékelt havi pótdíjat rónak azokra, akik naponként sűrűbben veszik használatba

a távbeszélőt. Mindez a városi telefonérinkezésre vonatkozik, de tetemesen olcsóbb lesz a nagyobb távolságokra eső városokkal való beszélgetés díja is.

CSARNOK.

Eselött, ha . . .

*Eselött, ha nyílt a virág,
S rüggyeztek a fa-levelek,
Tavaszi lett a lelkemben is,
Akkor még nem szerettelek.*

*Hogyha voltam vig fiúk közt
S fel-fel esendült pajkos ének,
Bátalan daloltam én is,
Még akkor sem szerettelek.*

*Zenghet most már, esenget tőlem . . .
Énekelhetnek Szívének:
Nem vidul fel lelkem többé,
Amióta úgy szeretlek.*

*Lépten-nyomon, éjjel-nappal
Csak az gyöttri, bántja lelkem:
Nem hallgatod esdő szón meg —
Üdvösségem, szép szerelmem!?*

1.

KÖZGAZDASÁG.

Védekezés a szőlómoly ellen.

A *Gyümölesészeti Egyesület* figyelmezteti a szőlőbirtokosokat, hogy a szőlómoly tömegesebben fellépett, mi felismerhető arról, hogy a virágzat közt pókszalakkal összefonott fészket készít a már elragott virágreszekből. A hernyó kezdetben kicsi, alig 1 m. m. hosszú, kifejlődésekor 8—10 m. m. hosszú szennyes zöld színű. Június végén ezek bebábozódnak, két hét múlva kikelnek, egy-egy moly 30-40 petét rak, a félig fejlett bogycok vagy ezek nyelére. E petékből kikelt felszaporodott hernyók újra kezdik kártételeiket az által, hogy a már félig fejlődött bogycokat részben vagy egészben kirágják és pókszalakkal összefonják. A védekezés ellene akképpen történik, hogy: 1) a hernyókat összeszedgetjük kézzel vagy ehhez alkalmas esiptetővel, egy vizes edénybe dobva megmossuk, 2) a megtámadott virágzatot vagy fürtöket $1\frac{1}{2}$ %-os pyretrum oldattal megpermetezzük annyira, hogy az átázzon, miáltal elpusztulnak, 3) ápril végén május elején, azután júni végén, júli elején molyfogó lámpákat alkalmazunk este, nappal pedig rovar enyvel bekent molylegyzőkkel végig járva a sorokat megvergetve a tőkét a felreppenő molyt a ragadós felével lecsapjuk. Senki el ne mulassza a bajt azért kezdeni szorgalmas védekezés által orvosolni, mert ennek elhanyagolása által jövőre rendkívül tömegesen lép fel és óriási károkat fog okozni. Jó eredményre azonban csak úgy vezethet, ha mindenki egyöntetűen védekezik.

HIRDETÉSEK.

Tánczoktatás.

A tisztelt szülők és a tánczkedvelő ifjuság szives tudomására hozom, hogy a „Barány Szálló” nagyermben ugy **esztetikai és társalgási illemszabályokból**, mint kör- és társas szalontánczokból

6 hétre terjedő

táncz-tanfolyamot

nyitok,

különös figyelemmel a helyes tartás és mozgásra, melyből a kecsesség fejlődik.

Felkérem a résztvenni szándékozókat, hogy beiratásukat mielőbb megtenni sziveskedjenek, hogy a kezdetben résztvehessenek, mely a tanulóra igen fontos.

Beiratások naponta d. e. 9 órakor a tánczhelyiségben.

A tisztelt szülők és az ifjuság szives támogatását a multban megköszönve, s ez alkalommal kérve vagyok

kiváló tisztelettel

K. Tany József.

6399. szám.
tkv. 1903.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést **Hesser Gyula** bajai ügyvéd által képviselt **Reich Farkas** fia bajai czegeknek, **Klászán Józsefné** szül. **Sztipics Petronella** bajai lakos elleni ügyben 82 korona 20 fillér tőke, ennek 1902. évi július hó 12-16-1 járó 5%-os kamatai, 23 kor. 66 fillér eddigi, 12 korona ezuttal és a még felmerülő költségeknek, nemkülönbön esatlatkozott Bajai takarékpénztár 69 korona 40 fillér, özv. Milassevits Mártonné szül. Nagy Sarolta 250 korona, Reich Bernát bajai czegek 48 kor. 90 fillér és Nouwirth R. bajai czegek 30 korona 74 fillér tőkék és járuléka iránti követelések kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-czikk 144. és követező §§-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbírószág területén lévő:

1. a bajai 453. számú betétben végrehajtást szenvedett nevén 1. 1—2. sorszám alatt felvett 622., 623. hrszámú Homokváros, Tavasz-utca 327. számú ház és kertre 1460 korona,

2. ugyanott, ugyanannak nevén felvett 1. sorszámú 6573. hrszámú Petőfi dűlői 954. négyszögölnyi szőlőre 258 korona és

3. ugyanott, ugyanazok nevén felvett 2. sorszám, 6852. hrszámú Petőfi dűlői 72 kor. 10 fillér szőlődezsma-váltással terhel 1390 négyszögölnyi szántóra 89 korona kiküldési árban ezennel elrendeli és annak Baján, a telekkönyvi árverési helyiségben **1903. évi július hó 21-ik napjának delután 3 óráját** kitűzi, a midőn a fentebb körülírt ingatlanok a kiküldési áron alul is eladtnak fognak.

Árverezők a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezéhez tegyék le.

A kir. járásbírószág, mint tlekvéi hatóság.

Baján, 1903. évi május hó 20-án.

Romátka.

kir. albiró.

A „BAJAI HIRLAP” KIADÓHIVATALA.		KAZAL JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJA BAJÁN, BÁRÓ EÖTVÖS JÓZSEF-UTCZA.		A „BAJAI HIRLAP” KIADÓHIVATALA.
Mindennemű könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m.:				
könyvek, folyóiratok, ügyvédi- és kereskedelmi nyomtatványok.				
NÉVJEGYEK. ELJEGYZÉSI KÁRTYÁK. SZÁMLÁK.	LAKODALMI MEGHIVÓK. LEVÉLPAPIROK.	FALRAGASZOK.	KÖRLEVELEK. GYÁSZJELENTÉSEK. LEVÉLBORITÉKOK.	ARJEGYZÉKEK.
Báti meghívók a legizlésesebb kivitelben olcsó áron készítettnek.				
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.				
A „BAJAI HIRLAP” KIADÓHIVATALA.		Hirdetések olcsó áron felvétetnek.		A „BAJAI HIRLAP” KIADÓHIVATALA.
	Községi nyomtatványok raktáron tartatnak.			

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120
(saját házában)

ARANYÉRMÉKKEL KITÜNTETVE.

Főraktár WAGENBLATT FERENCZ festék-kereskedésében, BAJA „Központi Szálloda“ épület.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből fölölködtek, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában külön-külön 16 krtól fölfelé szállítatnak és a mi a festék szintisztaságát és tartósságát illeti azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért. Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

Itt az alkalom,

hogy mindenki az egészségtelen, peánészesedő szalmazsákját eldobhassa és helyébe csekély 8 koronaért egy kiváló erős, fakteretű

aczélsodrony ágybetétet

rendelhesen nálam, mely tartós és olcsó, szag- és feregmentes, ennél fogva egészséges. Az ágy belméretének beküldése után, annak megfelelően szállítja a készítő:

ifj. UTRY PÁL, Baja.

Le Griffon

valódi francia szivarkapapír és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

FOULARDS-SELYMEK

fölötte különleges mintákban 1 korona 20 fillértől feljebb és mindenféle selyemszövetek fölülmulhatatlan választékban a legolcsóbb árak mellett — alkalmasak nagyban való vételnél, méterenként és ruháknak magánosoknak is porto- és vámmentesen. Mintaküldemények postadíjmentesen küldetnek. Levélporto 25 fill.

Selyemszövetgyár Union

GRIEDER ADOLF ÉS TÁRSA ZÜRICH P. 24.

kir. udvari szállítók

(SVÁJCZ.)

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU TANULÓUL

felvétetik e lap kiadóhivatalában.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényéknél, csúznál és meghüleséknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapeston.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Törlesztéses kölesönök

engedélyeztetnek földbirtokokra a Bácskában 600 korona, 700 korona, sőt 800 korona is katasztrális holdként, a földek becsértéke és valóságos forgalmi ára arányában 10 évtől 50 évig terjedő törlesztésre, különösen előnyös feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

SCHÄFFER VILMOS

bankigazgató

== SZEGEDEN. ==

Megbízható, szolid ügynökök alkalmaztatnak.

Egy pohár pilseni sör 22 fillér.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, hogy

SZÁLLODÁMAT, KÁVÉHÁZÁMAT ÉS ÉTTERMEMET

NEMKÜLÖNBEN

KERTHELYISÉGEMET

ujonnan, a legmodernebb stýlben berendeztem, azokat új világitással láttam el, egyszóval nem kiméltem sem költséget, sem fáradságot, hogy a mélyen tisztelt közönség éveken át élvezett kegyét a jövőben is kiérdemeljem. Ez a körülmény készítetett engem arra, hogy ismét egy — bizonyára tetszéssel találkozó újítással lépjek t. közönségünk elé. Ugyanis már a legközelebbi napokban kerül nálam kimérésre a világhírű

PILSENI SÖR

(ősforrás).

Hogy a kitünő sört mindig egyenlő hőmérséklet mellett szolgálhassam fel e czélra egy amerikai jégsekrényt építettem s hiszem, hogy a t. cz. közönség engem ezen új vállalkozásomban is támogatni kegyeskedik, mert csakis így lehet módomban a legjobbat nyújtani. — Egyben van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy nálam naponta friss villás reggeli kapható s hogy minden igyekezetem odairányul, hogy jó ételek és különleges italok legméltányosabb árak mellett való kiszolgálása által nagyrabecsült közönségünk teljes meglegedését érdemeljem ki.

Minél számosabb látogatásért esedezve, maradtam kiváló tisztelettel

ZWEIG MÓR, szállodás.

Miden este a közkedvelt DANKÓ GÁBOR FIAI zenekara játszik.

Nyomatott Kazal József könyvnyomdájában Baján.

Egy pohár pilseni sör 22 fillér.

Egy pohár pilseni sör 22 fillér.